

Niečo o histórii prednášok v našom Dome Quo vadis

Mgr. Monika Hricáková

Bratislava 8. júna 2018

Občas je dobré sadnúť si a urobiť si poriadok vo veciach. Zastaviť sa a dopriať si prestávku najmä vtedy, keď toho človek má veľa na starosti, a z rôznych kútov sa na neho tlačia povinnosti. Katolícky Dom Quo vadis má množstvo aktivít, od tých najjednoduchších, až po tie najkomplikovanejšie, pre deti, mládež, zdravých i chorých, pre seniorov i pre hľadajúcich, veriacich, inovercov i neveriacich.

Prvý krok – Občianske združenie Fanfáry

Keď sme sa zamýšľali nad históriou Domu Quo Vadis, tak sme si aj „zalistovali“ v našej histórii a tiež sme sa rozprávali s pamätníkmi. Zistili sme, že ešte Mgr. Mária Gregorovičová tu iniciovala rôzne prednášky, predovšetkým spirituálneho charakteru a ako sme sa z rečí do počuli, chodievalo na ne množstvo ľudí, povedala by som, množstvo duchovne vyhladovaných ľudí, ktorí za totality nemali možnosť nasýtiť sa, alebo len veľmi obmedzene. Nedostatok náboženskej literatúry bol evidentný. Zaujímavým spôsobom jedna z pravidelných a hádam aj najčastejších prednášajúcich na duchovné témy, sr. Dominika Alžbeta Dufferová svoju prvú prednášku prijala na základe pozvania Občianskeho združenia Fanfáry. Uskutočnila sa 17. apríla 2000 pod názvom Prekoná Európa paradox vlastnej epochy? Vtedy tu boli aj z Katolíckych novín, aj zo Slovenského rozhlasu. Štúdiu neskôr uverejnili v časopise Filozofia¹. To bol len prvý krok, akýsi impulz, ktorý dal podnet na sériu ďalších, a to pravidelných prednášok, každý mesiac okrem letných prázdnin, až do začiatku roku 2007, a to, či už v rámci cyklu „Vzdelávanie vo viere“ alebo „Kresťanská mystika“.

Druhý krok – cyklus „Vzdelávanie vo viere“

Podľa pamätníkov už 9. mája 2000 odznela v nabitej sále druhá prednáška sr. Dominiky a zároveň prvá z cyklu „Vzdelávanie vo viere“ – Skúsenosť Boha v osobnej modlitbe – jej päť aspektov². Teologická fakulta Trnavskej univerzity v spolupráci s dvoma ďalšími univerzitami v Čechách ju potom uverejnili. Tesne pred letnými prázdninami 20. júna prednášajúca podrobne vysvetlila podľa vynikajúcej eseje Jacquesa Maritaina rozdiel medzi mystickou skúsenosťou prirodzeného a nadprirodzeného poriadku.³ 12. septembra pri

---

1 Dominika Alžbeta Dufferová OSU. In: Filozofia : časopis Filozofického ústavu SAV. - ISSN 0046-385X. - Roč. 56, č. 8 (2001), s. 526-537.

2 Dominika Alžbeta Dufferová. In: Studia theologica : teologický časopis Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého, Teologické fakulty Jihočeské univerzity, Teologické fakulty Trnavské univerzity a Katolícké teologické fakulty Univerzity Karlov. – ISSN 1212-8570. Roč. 4, č. 2 (8) (2002), s. 45-53.

3 Dominika Alžbeta Dufferová, Mystická skúsenosť prirodzeného a nadprirodzeného poriadku. In Viera a život : časopis pre kresťanskú orientáciu. – ISSN 1335-6771. – Roč. 12, č. 1 (2002), s. 2-12.

úvode prednášky Tri aspekty zážitku posvätna sa prítomní mali naučiť rozlišovať a brať do úvahy dva ľudské prostriedky, ktorými disponujeme: „Skúmať posvätno znamená ´dotknúť sa´ ho ľudskými prostriedkami, a tie sú predovšetkým dvojaké. To, čo môžeme poznať rozumom, označíme v posvätné ako racionálne, a to, čo sa vymyká rozumu, alebo čo sa lepšie dá ´pochopiť´ citmi a srdcom, nazveme iracionálne“⁴. V novembri zaznelo ako motto prednášky výrok Vladimíra Solovjeva „Ľudia, ktorí lipnú na skutočnostiach tohto sveta, žijú nepravý život“⁵. To bol len začiatok. Text sa venoval dvom extrémnym skúsenostiam, skúsenosti vzdialenosti a kontaktu, a to u troch mystikov: u sv. Terézie, sv. Jána od Kríža a sv. Márie od Vtelenia. Tieto extrémne skúsenosti u dokonalých vyúsťujú do harmónie kontrastov, ako to možno pozorovať u menovaných svätcov. Jubilejný rok 2000 zavŕšila decembrová úvaha sprevádzaná františkánskym svätým: Ako sa stať druhým Kristom alebo putovanie mysle do Boha podľa svätého Bonaventúru⁶.

Začiatkom roka 2001 (9. januára, 13. februára a 12. marca) záujemcovia v hojnom počte reflektovali s prednášajúcou o Liste biskupom Katolíckej cirkvi o niektorých aspektoch kresťanskej meditácie, od pera vtedajšieho prefekta Kongregácie pre vieroučné otázky Jozefa kardinála Ratzingera.

Znova „Fanfáry“?

V apríli 2001 – teda tesne pred prvým výročím zahájenia pravidelných prednášok v našom dome (10. apríla) sa opakuje motív Európy: sr. Dominika uvádza svoju prednášku Kultúrno-spoločenská integrácia alebo to, čo najvladnejším spôsobom prislúcha Európe či Západu.⁷ Zaujímavým spôsobom to spojila s otázkou viery a rozumu podľa Tomáša Akvinského. Aj túto uverejnila Teologická fakulta Trnavskej univerzity v spolupráci s Karlovou univerzitou v Prahe, Univerzitou Palackého v Olomouci a Teologickou fakultou Jihočeskej univerzity. Prednáška v utorok 9. mája pokračovala v európskej tematike a zamerala sa na sv. Katarínu Sienskú, na päť druhov sĺz, vychádzajúcich zo srdca, z ktorých niektoré pochádzajú z usporiadanej, iné z neusporiadanej lásky.⁸ Pred letnými prázdninami 12. júna 2001 zaimponoval obsah Pokorenej pokornej pokory podľa svätého Bernarda

---

4 Alžbeta Dufferová, Tri aspekty zážitku posvätna, s. 91-100. In *Studia Aloisiana*. Ročenka Teologickej fakulty Trnavskej univerzity, Bratislava : TFTU, 2000. ISBN 80-7141-311-9, s. 91.

5 Alžbeta Dufferová, Harmónia vo vnútornej modlitbe ako výraz spojenia s Bohom. Prednáška v Quo vadis 14. novembra 2000. S. 101 – 108. In *Studia Aloisiana*. Ročenka Teologickej fakulty Trnavskej univerzity, Bratislava : TFTU, 2000. ISBN 80-7141-311-9, s. 101.

6 Alžbeta Dufferová. In Viera a život. Časopis pre kresťanskú orientáciu : ročník XI, apríl 2001 číslo 2, Trnava : vydavateľstvo Dobrá Kniha s. 97-192. ISSN 1335-6771.

7 Dominika Alžbeta Dufferová. In: *Studia theologica* : teologický časopis Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého, Teologické fakulty Jihočeské univerzity, Teologické fakulty Trnavské univerzity a Katolícké teologické fakulty Univerzity Karlovy. - ISSN 1212-8570. - Roč. 3, č. 2(4) (2001), s. 53-62.

8 Porov.: Alžbeta Dominika Dufferová, Kto veľmi miluje, je schopný veľa trpieť. S. 8-9. In *Katolícke noviny. Tradičné noviny súčasného kresťana*. 40, ročník 125, 10. Októbra 2010, ISSN 0139-8512, s. 8.

z Clairvaux⁹ a podnietil k pamätaniu na nepretržité pestovanie cností aj uprostred uvoľneného leta.

Tretí krok – „Dni kresťanskej mystiky“

Len čo naštartovalo nové milénium, prudko sa začali šíriť rôzne duchovno-spirituálne hnutia a do slobodnej vlasti presakovali rôzne, až mystifikované ezoterické tendencie. Quo vadis na ne zareagovalo organizáciou Dní kresťanskej mystiky. So sériou mnohých prednášok, nielen sr. Dominiky, ale aj pozvaných hostí ako P. Albert Kovács, OCD z Budapešti, so zabezpečením prekladu jeho cenných prednášok, na ktorom participoval aj terajší pomocný biskup Jozef Hal'ko a P. Alexander Puss SJ.

Na prvé prednášky – možno aj zo zvedavosti – sa nahrnulo veľmi veľa ľudí. Mnoho poslucháčov muselo sedieť na zemi alebo stáť pri stenách. Ich počet začal klesať, len čo pochopili, že kresťanská mystika je otázkou celoživotného poctivého a niekedy veľmi tvrdého boja so svetom, telom (teda so sebou) a diablom a pestovaním cností a askézy.

Jeseň 2001 zahájila sr. Dominika prednáškou Úvod do mystiky sv. Jána z Kríža a sv. Terézie z Avily – 1. časť 11.9. a 2. časť 9.10.2001.

V novembri (13.11.2001) sa otvorila séria prednášok o Edite Steinovej – svedok dneška a prorok zajtrajška, alebo Edita Steinová, kontemplácia kríža a my¹⁰, pokračovala 11. decembra, 8. januára 2002, 12. februára, 12. marca, 9. apríla, 14. mája, každý mesiac okrem letných prázdnin, ktorá skončila až v septembri 2003. Z nich sa zrodila kniha *Náuka a život Edity Steinovej pod zorným uhlom etiky a morálnej filozofie*¹¹ a *Náuka a život Edity Steinovej*¹², ale aj články ako *Edita Steinová: Krížom dozrievame k ľudskosti*¹³, alebo *Edita Steinová filozofka a konvertitka*¹⁴ a niektoré iné.

Posledné tri mesiace v roku 2003, celý rok 2004, 2005, 2006 a prvý kvartál 2007 boli prednášky zamerané na Teréziu Veľkú – väčšinou na prvú časť (kapitola 1-20) jej *Knihy života*¹⁵ a na sv. Jána od Kríža. Potom prišla niekoľkoročná pauza.

---

9 Dominika Alžbeta Dufferová, *Pokorená pokorná pokora – sv. Bernard z Clairvaux*. In *Natanael : metodický časopis pre animátorov*. – ISSN 1336-1023. Č. 1-2 (2005), S. 8-11.

10 Dominika Alžbeta Dufferová, Edita Steinová, *kontemplácia kríža a my*. In *Acta Facultatis theologiae Universitatis Comenianae Bratislaviensis*. ISSN 1335-8081. ROč. 4, č. 1 (2004), s. 75-86. ALEBO In *Studia Aloisiana : ročenka TF TU 2003 / ed. J. Dolinský*. – Bratislava : TF TU, (2003) – ISBN 80-7141-430-1. S. 67-74.

11 Dominika Alžbeta Dufferová, *Náuka a život Edity Steinovej pod zorným uhlom etiky a morálnej filozofie*. Trnava : FF TU, 2016. 174 s. ISBN 978-80-8082-968-1 [PDF].

12 Dominika Alžbeta Dufferová, *Náuka a život Edity Steinovej*. Kraków : Spolek Słowaków w Polsce, 2017. 201 s. ISBN 978-83-8111-009-9.

13 Dominika Alžbeta Dufferová, Edita Steinová: *Krížom dozrievame k ľudskosti*. S. 8-9. In *Katolícke noviny. Tradičné noviny súčasného kresťana*. Č 9, 7. marca 2010. ISSN 0139-8512.

14 Dominika A. Dufferová. In: *Natanael : metodický časopis pre animátorov*. ISSN 1336-1023. – č. 2/3 (2004), s. 15-22.

15 *Knihy života : prvý zväzok (kapitola 1-20) / Svätá Terézia od Ježiša ; [preklad do sloven. jazyka Alžbeta Dufferová]*. – Kraków : Wydawnictwo Karmelitów Bosych, 2012. – 207 s. – ISBN 978-83-7604-147-6. Spôsob prístupu: <http://ukftp.truni.sk/epc/7643.pdf>.

Štvrtý krok – nová séria prednášok o druhej polovici (kapitola 21-40) Knihy života Terézie Veľkej

Od októbra 2016 znova pokračujeme v prednáškach sr. Dominiky, deň i čas sme posunuli na stredy o 19.15 hod., raz mesačne. V spracovanej forme ich vešiame na našu webovú stránku, väčšinou aj s PowerPoint prezentáciou.

Prvá prednáška s nadpisom Čo za život ponúka Boh duši, sotva kto tuší (Terézia Veľká: Kniha života, 21. kapitola) zdôrazňuje, že „Kristovo víťazstvo nad zlom bolo dané človekovi nielen ako osobná výsada, ale aj ako úloha. Človek ju plní, ak sa vydá na cestu vnútorného života, čiže, na cestu uvedomelej práce na sebe. Pri tejto práci je Kristus Učiteľom“¹⁶.

Druhá – človečenstvo Ježiša Krista dvíha ducha k pravej a najvyššej kontemplácii uvažuje „o troch nutných veciach, ktorých by sa mali držať tí, čo sa rozhodli kráčať po ceste vnútornej modlitby a zaregistrovali na nej isté skúsenosti. Prvou zásadou je, aby nedvíhali svojho ducha k vysokým veciam, ak ich sám Pán nedvíha, druhou, aby využívali Prostredníka na dosiahnutie najvyššej kontemplácie, ktorým je podľa Terézie Veľkej, samé Človečenstvo Ježiša Krista a konečne treťou vecou je, aby si zaumienili vyhnúť sa klamu, do ktorého môžu upadnúť, ak nebudú dbať na prvé dve zásady“¹⁷.

Tretia prednáška zo 14.12.2016 Bez ilúzií k dokonalosti cestou vnútornej modlitby¹⁸, je školou poriadnej disciplíny, ale tá sa vyplatí tomu, kto sa dokáže naozaj ponoriť do modlitby a takto sa meniť.

Rok 2017 priniesol desať ďalších kapitol z Knihy života Terézie Veľkej, tzn. do 33. kapitoly vrátane a pred letnými prázdninami, ak Pán Boh dá, prideme k záverečným častiam a ukončeniu prednášok o Knihe Terézie Veľkej. Všetky by mali byť postupne dostupné na webovej stránke Domu Quo vadis.

Záver

Skutočné a dokonalé zhodnotenie toho, čo v našom Dome organizujeme a uskutočňujeme presahuje naše možnosti a náleží Božiemu pohľadu, jeho múdrosti a dokonalému poznaniu. To nás nemá mýliť a uspokojiť v zmysle, že v našom klasifikovaní budeme ležérni. Každý pohľad na minulosť a udalosti v ňom slúžia na to, aby sme sa vylepšili a naplnili to, čo nám zveril Pán.

---

16 Alžbeta Dufferová, Čo za život ponúka Boh duši, sotva kto tuší (Terézia Veľká: Kniha života, 21. kapitola) [elektronický zdroj] : 12. októbra 2016 Bratislava, Dom Quo Vadis, 2016 15.12.2016. - Spôsob prístupu: <https://www.domquovadis.sk/audiovideo/co-za-zivot-ponuka-boh-dusi-sotva-kto-tusi-terezia-velka-kniha-zivota-21-kapitola-text> s. 1.

17 Alžbeta Dufferová, Človečenstvo Ježiša Krista dvíha ducha k pravej a najvyššej kontemplácii. Terézia Veľká a jej Kniha života v 22. Kapitole: Dom Quo Vadis v Bratislave 16. novembra 2016. Spôsob prístupu: <http://www.domquovadis.sk/audiovideo/clovecenstvo-jezisa-krista-dviha-ducha-k-pravej-a-najvyssej-kontemplacii-text-prednasky>, s. 1

18 Alžbeta Dufferová, Bez ilúzií k dokonalosti cestou vnútornej modlitby. Terézia Veľká o svojej skúsenosti : Dom Quo Vadis 14.12.2016, Spôsob prístupu: <http://www.domquovadis.sk/audiovideo/bez-iluzii-k-dokonalosti-poznamky-z-prednasky>

Aj keď na opísané aktivity sa pri „štvrtom kroku“ podieľa menej ľudí ako tomu bolo pri predchádzajúcich, môžeme konštatovať, že ich účasť na diskusiách a hlbavom premýšľaní podstatne zvýšila. A máme z toho radosť.

Použitá literatúra

Dufferová, A., Ako sa stať druhým Kristom alebo putovanie mysle do Boha podľa svätého Bonaventúru. In *Viera a život. Časopis pre kresťanskú orientáciu* : ročník XI, apríl 2001 číslo 2, Trnava : vydavateľstvo Dobrá Kniha s. 97-192. ISSN 1335-6771.

Dufferová, D.A., Edita Steinová filozofka a konvertitka. In: *Natanael : metodický časopis pre animátorov*. ISSN 1336-1023. – č. 2/3 (2004), s. 15-22.

Dufferová, D.A., Edita Steinová, kontemplácia kríža a my. In *Acta Facultatis theologiae Universitatis Comenianae Bratislaviensis*. ISSN 1335-8081. RO č. 4, č. 1 (2004), s. 75-86.

Dufferová, D.A., Edita Steinová, kontemplácia kríža a my. In *Studia Aloisiana* : ročenka TF TU 2003 / ed. J. Dolinský. – Bratislava : TF TU, (2003) – ISBN 80-7141-430-1. S. 67-74.

Dufferová, A., Harmónia vo vnútornej modlitbe ako výraz spojenia s Bohom. Prednáška v Quo vadis 14. novembra 2000. S. 101 – 108. In *Studia Aloisiana*. Ročenka Teologickej fakulty Trnavskej univerzity, Bratislava : TFTU, 2000. ISBN 80-7141-311-9, s. 101.

Dufferová, A.D., Kto veľmi miluje, je schopný veľa trpieť. S. 8-9. In *Katolícke noviny. Tradičné noviny súčasného kresťana*. 40, ročník 125, 10. Októbra 2010, ISSN 0139-8512, s. 8.

Dufferová, D.A., Edita Steinová: Krížom dozrievame k ľudskosti. S. 8-9. In *Katolícke noviny. Tradičné noviny súčasného kresťana*. Č 9, 7. marca 2010. ISSN 0139-8512.

Dufferová, D.A., Kultúrno-spoločenská integrácia alebo to, čo najvlastnejším spôsobom prislúcha Európe či Západu. In: *Studia theologica* : teologický časopis Cyrilometodějské teologické fakulty Univerzity Palackého, Teologické fakulty Jihočeské univerzity, Teologické fakulty Trnavské univerzity a Katolícké teologické fakulty Univerzity Karlovy. - ISSN 1212-8570. - Roč. 3, č. 2(4) (2001), s. 53-62.

Dufferová, D.A., Mystická skúsenosť prirodzeného a nadprirodzeného poriadku. In *Viera a život* : časopis pre kresťanskú orientáciu. – ISSN 1335-6771. – Roč. 12, č. 1 (2002), s. 2-12.

Dominika Alžbeta Dufferová, *Náuka a život Edity Steinovej*. Kraków : Spolek Slovákov v Poľsku, 2017. 201 s. ISBN 978-83-8111-009-9.

Dominika Alžbeta Dufferová, *Náuka a život Edity Steinovej pod zorným uhlom etiky a morálnej filozofie*. Trnava : FF TU, 2016. 174 s. ISBN 978-80-8082-968-1 [PDF].

Dufferová, D.A., Pokorená pokorná pokora – sv. Bernard z Clairvaux. In Natanael : metodický časopis pre animátorov. – ISSN 1336-1023. Č. 1-2 (2005), S. 8-11.

Dufferová, D.A., Prekoná Európa paradox vlastnej epochy? In: Filozofia : časopis Filozofického ústavu SAV. - ISSN 0046-385X. - Roč. 56, č. 8 (2001), s. 526-537.

Dufferová, D.A., Skúsenosť Boha v osobnej modlitbe – jej päť aspektov. In: Studia theologica : teologický časopis Cyrilometodějské teologickej fakulty Univerzity Palackého, Teologickej fakulty Jihočeské univerzity, Teologickej fakulty Trnavskej univerzity a Katolíckej teologickej fakulty Univerzity Karlov. – ISSN 1212-8570. Roč. 4, č. 2 (8) (2002), s. 45-53.

Dufferová, A., Tri aspekty zážitku posvätna, s. 91-100. In *Studia Aloisiana*. Ročenka Teologickej fakulty Trnavskej univerzity, Bratislava : TFTU, 2000. ISBN 80-7141-311-9.

Svätá Terézia od Ježiša, *Kniha života. Prvý zväzok (kapitola 1-20)* [preklad do sloven. jazyka Alžbeta Dufferová]. Kraków : Wydawnictwo Karmelitów Bosych, 2012. – 207 s. – ISBN 978-83-7604-147-6. Spôsob prístupu: <http://ukftp.truni.sk/epc/7643.pdf>.

Elektronické zdroje

Alžbeta Dufferová, Bez ilúzií k dokonalosti cestou vnútornej modlitby. Terézia Veľká o svojej skúsenosti : Dom Quo Vadis 14.12.2016, Spôsob prístupu: <http://www.domquovadis.sk/audiovideo/bez-iluzii-k-dokonalosti-poznamky-z-prednasky>

Alžbeta Dufferová, Človečenstvo Ježiša Krista dvíha ducha k pravej a najvyššej kontemplácii. Terézia Veľká a jej Kniha života v 22. Kapitole: Dom Quo Vadis v Bratislave 16. novembra 2016. Spôsob prístupu: <http://www.domquovadis.sk/audiovideo/clovecenstvo-jezisa-krista-dviha-ducha-k-pravej-a-najvysej-kontemplacii-text-prednasky>, s. 1

Alžbeta Dufferová, Čo za život ponúka Boh duši, sotva kto tuší (Terézia Veľká: Kniha života, 21. kapitola) [elektronický zdroj] : 12. októbra 2016 Bratislava, Dom Quo Vadis, 2016 15.12.2016. - Spôsob prístupu: <https://www.domquovadis.sk/audiovideo/co-za-zivot-ponuka-boh-dusi-sotva-kto-tusi-terezia-velka-kniha-zivota-21-kapitola-text> s. 1.